

ส่วนที่ 4

ภาคผนวก

ตัวอย่างพินัยกรรม กฎกระทรวง
และระเบียบเกี่ยวกับพินัยกรรม

กฎกระทรวงมหาดไทย
ออกตามความในมาตรา 1672
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 1672 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช 2479 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎไว้ ดังต่อไปนี้

ว่าด้วยการทำพินัยกรรม

ข้อ 1 ผู้ใดจะทำพินัยกรรมเป็นแบบเอกสารฝ่ายเมืองหรือเอกสารลับ ให้ทำคำร้อง แสดงความจำนงตามแบบของเจ้าพนักงานยื่นต่อกรมการอำเภอ ณ ที่ว่าการอำเภอ หรือ กิ่งอำเภอใดในราชอาณาจักรก็ได้

ถ้าจะทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง ณ สถานที่นอกที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่ง อำเภอกรมการอำเภอผู้มีอำนาจรับทำพินัยกรรมนั้นคือ กรมการอำเภอเจ้าของท้องที่ซึ่ง สถานที่ทำพินัยกรรมนั้นตั้งอยู่

ข้อ 2 ในการทำพินัยกรรมแบบเอกสารลับ ผู้ทำพินัยกรรมต้องทำพินัยกรรมที่ผนัง กั้นไปแสดงต่อกรมการอำเภอ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ

ข้อ 3 พยานในการทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง หรือเอกสารลับนั้น ผู้ทำ พินัยกรรมต้องนำมาเอง ถ้าไม่สามารถจะหามาได้ จะขอให้กรมการอำเภอช่วยจัดหาให้ก็ได้ แต่จะต้องเสียค่าบวชการให้แก่พยานตามที่กรมการอำเภอจะกำหนดตามอัตราในข้อ 19 แห่งกฎนี้

ความในข้อนี้ให้ใช้ถึงสามด้วยโดยอนุโลม

ข้อ 4 ถ้าจะทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองหรือเอกสารลับ ให้แก่ผู้ทำมีเหตุควรสงสัยว่าเป็นผู้เยาว์ อายุยังไม่ครบ 15 ปีบริบูรณ์ หรือเป็นบุคคลวิกลจริต ซึ่งอาจมีปัญหาเกี่ยวกับความสามารถตามกฎหมาย ให้กรรมการอำเภอสอบสวนเหตุการณ์และรายละเอียด อันอาจเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาถึงความสามารถตามกฎหมายของผู้นั้นทำเป็นบันทึก ขึ้นไว้ประกอบเรื่องด้วย

ข้อ 5 ผู้ใดร้องขอให้กรรมการอำเภอไปทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง นอกที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ต้องจัดพาหนะสำหรับส่งกรรมการอำเภอด้วย

ข้อ 6 ให้กรรมการอำเภอ มีสมุดทะเบียนพินัยกรรมตามแบบของกระทรวงมหาดไทย สำหรับจดทะเบียนพินัยกรรม ซึ่งทำเป็นเอกสารฝ่ายเมืองหรือเอกสารลับ และสมุดทะเบียนพินัยกรรมนั้น ให้มีข้อความดังต่อไปนี้

(1) วัน เดือน ปี ที่ทำพินัยกรรมมาจดทะเบียน

(2) แบบพินัยกรรม

(3) ชื่อผู้ทำพินัยกรรมและสถานที่อยู่

(4) ในกรณีที่พินัยกรรมทำเป็นแบบเอกสารฝ่ายเมือง ชื่อผู้จัดการมรดกถ้ามีหรือถ้าไม่มีผู้จัดการมรดก ชื่อบุคคลผู้ได้รับทรัพย์มรดกโดยพินัยกรรม หรือโดยสิทธิโดยชอบธรรมเป็นจำนวนมากที่สุด ในกรณีที่พินัยกรรมทำเป็นแบบเอกสารลับ ชื่อบุคคลซึ่งผู้ทำพินัยกรรมสั่งให้มอบพินัยกรรมให้เมื่อผู้ทำพินัยกรรมตายแล้ว ให้ผู้ทำพินัยกรรมแจ้งชื่อบุคคลดังกล่าวไว้ใน (4) นี้ ตามที่เจ้าพนักงานต้องการ

(5) ช่องหมายเหตุ สำหรับบันทึกข้อความว่า พินัยกรรมนั้นกรรมการอำเภอเก็บรักษาไว้ หรือว่าได้มอบให้แก่ผู้ทำพินัยกรรมไปแล้ว หรือว่าเมื่อผู้ทำพินัยกรรมตายแล้วได้มอบให้แก่บุคคลผู้มีสิทธิจะรับมอบพินัยกรรม ดังที่ระบุไว้ใน (4) ข้างต้น

(6) วัน เดือน ปี ที่กรรมการอำเภอส่งมอบพินัยกรรม

(7) ช่องสำหรับพินัยกรรมลงลายมือชื่อ

ถ้าพินัยกรรมนั้นเก็บรักษาไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ ให้ออกใบรับให้แก่ผู้ทำพินัยกรรมไว้ แล้วให้กรรมการอำเภอลงลายมือชื่อ ประทับตราตำแหน่งเป็นสำคัญ

ข้อ 7 ในกรณีที่พินัยกรรมทำเป็นแบบเอกสารฝ่ายเมือง ให้คัดสำเนาพินัยกรรมไว้ แล้วให้กรรมการอำเภอลงลายมือชื่อ ประทับตราตำแหน่งเป็นสำคัญ

ข้อ 8 พินัยกรรมซึ่งทำเป็นเอกสารฝ่ายเมือง หรือเอกสารลับนั้น ถ้าผู้ทำพินัยกรรมมีความประสงค์จะขอรับไปทันทีก็ให้มอบให้ไปได้ เมื่อผู้ทำพินัยกรรมลงชื่อรับไปในสมุดทะเบียนแล้ว ถ้าผู้ทำพินัยกรรมมอบพินัยกรรมไว้กับกรรมการอำเภอ แต่ภายหลังมีความประสงค์จะขอรับคืนไป ก็ให้ทำได้ทุกเมื่อ และให้นำใบรับซึ่งได้ออกให้ไว้แก่ตนมาแสดงและให้ลงชื่อไว้ในสมุดทะเบียนดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

เมื่อกรรมการอำเภอทราบว่าผู้ทำพินัยกรรมตายแล้ว ให้กรรมการอำเภอแจ้งแก่บุคคลที่กล่าวไว้ในข้อ 6(4) ว่าให้มารับเอาพินัยกรรมของผู้ตายไปได้ และเมื่อผู้นั้นได้นำพยานหลักฐานมาแสดงเป็นที่พอใจว่า เขาเป็นบุคคลนั้นจริงและเมื่อได้ลงชื่อไว้ในสมุดทะเบียนดังกล่าวมาแล้วข้างต้นแล้ว ให้กรรมการอำเภอมอบพินัยกรรมให้แก่ผู้นั้นไป

ตราบาใดที่ยังมิได้มอบพินัยกรรมให้แก่ผู้ทำพินัยกรรม หรือบุคคลอื่นผู้มีสิทธิรับพินัยกรรมแล้วแต่กรณีให้กรรมการอำเภอเก็บรักษาพินัยกรรมนั้นไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอโดยใช้ความระมัดระวังเช่นเดียวกับการเก็บหนังสือสำคัญในราชการ

ข้อ 9 ในกรณีที่ผู้มาขอรับพินัยกรรม ไม่ใช่ตัวผู้ทำพินัยกรรม กรรมการอำเภอจะต้องสอบสวนถึงข้อที่ผู้ทำพินัยกรรมได้ตายแล้วด้วย

ข้อ 10 เมื่อกรรมการอำเภอจะมอบพินัยกรรม ให้แก่ผู้มาขอรับพินัยกรรมดังกล่าวมาในข้อ 8 ให้เรียกให้ผู้นั้นลงลายมือชื่อหรือพิมพ์นิ้วมือไว้ในต้นขั้วใบรับด้วย

ข้อ 11 การมาขอรับพินัยกรรม หรือลงลายมือชื่อ หรือลายพิมพ์นิ้วมือรับพินัยกรรมตามข้อ 8 และข้อ 10 นั้น จะตั้งผู้อื่นมาทำการแทนก็ได้ แต่การแต่งตั้งให้มาแทนนั้นจะต้องทำเป็นหนังสือมอบฉันทะ ถ้ามีเหตุควรสงสัยว่าใบมอบฉันทะนั้นไม่สมบูรณ์ให้กรรมการอำเภอมีอำนาจสอบสวนได้

ข้อ 12 การจัดทำพินัยกรรมด้วยตามมาตรา 1663 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น ให้กรรมการอำเภอบันทึกข้อความที่พยานนำมาแจ้งโดยมิชักช้า ถ้ากรรมการอำเภอสงสัยว่าจะมิได้มีการทำพินัยกรรมด้วยวาจาขึ้นตามที่ได้รับแจ้งไว้ก็ดี หรือสงสัยว่าข้อความนำมาแจ้งไม่ตรงกับความจริงก็ดี ให้กรรมการอำเภอสอบสวนเหตุการณ์และ

รายละเอียดอันอาจเป็นประโยชน์ แก่การพิจารณาถึงความถูกต้องและแท้จริงแห่งเนื้อความ
ที่พยานนำมาแจ้งนั้น จัดทำเป็นบันทึกขึ้นไว้ประกอบเรื่องด้วย

พินัยกรรมที่สร้างขึ้นตามมาตรา 1663 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น ให้ยก
เว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในอัตราแห่งกฎนี้

ข้อ 13 การเก็บรักษาและส่งมอบพินัยกรรมที่สร้างขึ้นตามมาตรา 1663 แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้กรรมการอำเภอปฏิบัติการตามความในข้อ 6, 8 และ 9 แห่งกฎ
นี้เท่าที่สามารถจะทำได้

ว่าด้วยการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก การถอนการตัดมิให้รับมรดกและการสละมรดก

ข้อ 14 ผู้ใดประสงค์จะแสดงเจตนา โดยทำเป็นหนังสือมอบไว้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่
เพื่อ

- (1) ตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก หรือ
- (2) ถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้มรดก หรือ
- (3) สละมรดก

ให้ทำคำร้องแสดงความจำนงตามแบบของเจ้าพนักงานยื่นต่อกรรมการอำเภอ ณ ที่
การอำเภอ หรือกิ่งอำเภอใดในราชอาณาจักรก็ได้

ข้อ 15 หนังสือแสดงเจตนาที่ประสงค์จะมอบไว้ตามข้อ 14 นั้น ถ้าได้ทำไว้แล้วก็ให้
ยื่นไปพร้อมกับคำร้อง แต่หนังสือนั้นจะต้องมี วัน, เดือน, ปี ที่ทำ ภูมิลำเนาของผู้ทำและลง
ลายมือชื่อ หรือมีเครื่องหมายอื่นแทนลายมือชื่อของผู้ทำหนังสือนั้น ตามที่บัญญัติไว้ใน
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 9 และมีความชัดเจนระบุชื่อทายาทโดยธรรมที่
จะตัดหรือถอนการตัดมิให้รับมรดก หรือชื่อเจ้ามรดกที่ตนเจตนาสละมรดก จะต้องไม่มีข้อ
ความว่าสละเพียงบางส่วนหรือมีเงื่อนไขเงื่อนไขอย่างใด

ถ้าผู้แสดงเจตนาประสงค์ให้กรรมการอำเภอจัดหนังสือดังกล่าวแล้วให้ ก็ให้กรรมการ
อำเภอจัดทำให้ โดยเรียกค่าธรรมเนียมตามอัตราด้วยกฎหมายนี้

ข้อ 16 เมื่อกรรมการอำเภอได้รับมอบหนังสือแสดงเจตนาตัด หรือถอนการตัดทายาท โดยธรรมมิได้รับมรดกหรือสละมรดกไว้จากผู้ใดแล้ว ให้ออกใบรับให้แก่ผู้นั้นไปฉบับหนึ่ง และให้มีต้นข้าวใบรับเก็บไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอเป็นหลักฐานด้วย

ข้อ 17 เมื่อมีเหตุควรสงสัยว่าผู้ทำหนังสืออย่างใด ๆ ดังกล่าวในข้อ 14 เป็นผู้เยาว์ หรือบุคคลวิกลจริต ให้นำความในกฎข้อ 4 ว่าด้วยการทำพินัยกรรมปฏิบัติโดยอนุโลม

ในกรณีสละมรดก ถ้าปรากฏว่าผู้ทำหนังสือสละมรดกเป็นผู้เยาว์หรือบุคคลวิกลจริต หรือบุคคลผู้ไม่สามารถจัดทำกิจการงานของตนเองได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 14 ให้กรรมการอำเภอเรียกให้ผู้นั้นแสดงหลักฐานว่า ผู้นั้นได้รับความยินยอมของ บิดามารดา ผู้ปกครอง ผู้อนุบาล หรือผู้พิทักษ์แล้วแต่กรณี และได้รับอนุมัติจากศาลแล้วจึง รับมอบหนังสือนั้นไว้

ข้อ 18 หนังสือตัดหรือถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิได้รับมรดก หรือสละมรดกนั้น ให้เป็นหน้าที่กรรมการอำเภอจัดการเก็บรักษาไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ โดยใช้ ความระมัดระวังเช่นเดียวกับการเก็บหนังสือสำคัญในราชการ

ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียม

ข้อ 19 ให้เรียกค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้

(1) ค่าทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองในที่ว่าการอำเภอฉบับละ 10 บาท ถ้าจะ ทำเป็นคู่ฉบับ ๆ ละ 5 บาท

(2) ค่าทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองนอกที่ว่าการอำเภอ ฉบับละ 20 บาท ถ้า จะทำเป็นคู่ฉบับ ๆ ละ 10 บาท

(3) ค่าทำพินัยกรรมแบบเอกสารลับ ฉบับละ 5 บาท

(4) ค่าทำหนังสือตัด หรือถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิได้รับมรดก หรือสละมรดก ฉบับละ 5 บาท

(5) ค่ารับมอบเอกสารที่ระบุไว้ใน (4) ฉบับละ 5 บาท

(6) ค่าคัดและรับรองสำเนาพินัยกรรมหรือเอกสารที่ระบุไว้ใน (4) ฉบับละ 4 บาท

(7) คำป่วยการพยานและล่ามให้ได้แก่พยานและล่ามเฉพาะที่กรรมการอำเภอจัดหา
อนุโลมตามอัตราที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
กฎให้ไว้ วันที่ 24 กรกฎาคม พุทธศักราช 2481

พ.ต.อ. อุดมเดชจรัส

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

รักษาราชการแทน

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 55 ตอนที่ 27 ลงวันที่ 4 สิงหาคม 2501)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2503)
ออกตามความในมาตรา 1672
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 1672 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช 2479 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในข้อ 19 แห่งกฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา 1672 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลงวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2491 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ข้อ 19 ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้

- (1) ค่าทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง ในที่ว่าการอำเภอ ฉบับละ 50 บาท ถ้าจะทำเป็นคู่ฉบับ ๆ ละ 10 บาท
- (2) ค่าทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง นอกที่ว่าการอำเภอ ฉบับละ 100 บาท ถ้าจะทำเป็นคู่ฉบับ ๆ ละ 20 บาท
- (3) ค่าทำพินัยกรรมแบบเอกสารลับ ฉบับละ 20 บาท
- (4) ค่าทำหนังสือตัด หรือถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก หรือสละมรดก ฉบับละ 20 บาท
- (5) ค่ารับมอบเก็บรักษาเอกสารที่ระบุไว้ใน (4) ฉบับละ 20 บาท
- (6) ค่าคัด และรับรองสำเนาพินัยกรรม หรือเอกสารที่ระบุไว้ใน (4) ฉบับละ 10 บาท

(7) ค่าพยาบาลพยานและล่าม ให้ได้แก่พยานและล่ามเฉพาะที่ทางอำเภอจัดหาโดยพิจารณาจ่ายตามรายได้ และฐานะของพยานและล่าม ซึ่งควรได้รับค่าพยาบาล เมื่อมาอำเภอไม่เกินวันละ 50 บาท

ให้ไว้ ณ วันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ.2513

พลเอก ป. จารุเสถียร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากอัตราค่าธรรมเนียมการทะเบียนพินัยกรรมตามความในข้อ 19 แห่งกฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา 1672 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไว้ตามสภาพที่เป็นอยู่ในสมัยเมื่อประกาศใช้ ต่อมาสถานการณ์ทางการเงินเปลี่ยนแปลง จึงควรกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเสียใหม่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน.

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 77 ตอนที่ 75 ลงวันที่ 14 กันยายน 2503)

ระเบียบ
การทำพินัยกรรม การตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก
การถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก
และการสละมรดก พุทธศักราช 2489

การทำพินัยกรรมก็ดี การตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก การถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก และการสละมรดกก็ดี ได้มีประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ 6 ว่าด้วยมรดกและกฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา 1672 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้ไว้ ณ วันที่ 28 กรกฎาคม พุทธศักราช 2481 บัญญัติไว้แล้ว แต่เพื่อให้เป็นการชัดเจนและง่ายแก่การปฏิบัติจึงได้ตราระเบียบนี้ขึ้นไว้สำหรับเจ้าหน้าที่จักได้ถือเป็นหลักปฏิบัติสืบไป

ส่วนที่ 1
การทำพินัยกรรม

ตอนที่ 1
แบบพินัยกรรม

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 6 ว่าด้วยมรดกได้บัญญัติแบบของพินัยกรรมไว้รวม 5 แบบด้วยกัน คือ

1. พินัยกรรมธรรมดา
2. พินัยกรรมเขียนเองทั้งฉบับ
3. พินัยกรรมทำเป็นเอกสารฝ่ายเมือง
4. พินัยกรรมทำเป็นเอกสารลับ

5. พินัยกรรมด้วยวาจา

แบบพินัยกรรมดังที่ได้ระบุแล้วนี้ กรรมการอ่าเภอไม่มีหน้าที่ต้องไปเกี่ยวข้องทั้งหมด คงมีหน้าที่เกี่ยวข้องแต่เฉพาะที่กฎหมายได้บัญญัติให้เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการในพินัยกรรม 3 แบบ ดังได้ระบุไว้แล้วในหมายเลข 3,4 และ 5 เท่านั้น

1. พินัยกรรมทำเป็นเอกสารฝ่ายเมือง

เมื่อมีผู้ประสงค์จะทำพินัยกรรมเป็นแบบเอกสารฝ่ายเมือง ให้ผู้นั้นทำคำร้องแสดงความจำนงตามแบบของเจ้าพนักงานยื่นต่อกรรมการอ่าเภอ ณ ที่ว่าการอ่าเภอหรือกิ่งอ่าเภอ แล้วปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

1. ให้ผู้ทำพินัยกรรมแจ้งข้อความที่ตนประสงค์จะให้ใส่ไว้ในพินัยกรรมของตน แก่กรรมการอ่าเภอต่อหน้าพยานอีกอย่างน้อยสองคนพร้อมกัน
2. กรรมการอ่าเภอต้องจดข้อความที่ผู้ทำพินัยกรรมแจ้งให้ทราบแล้วนั้นลงไว้และอ่านข้อความนั้นให้ผู้ทำพินัยกรรมและพยานฟัง
3. เมื่อผู้ทำพินัยกรรมและพยานทราบแน่ชัดว่า ข้อความที่กรรมการอ่าเภอจดนั้นเป็นการถูกต้องตรงกับที่ผู้ทำพินัยกรรมแจ้งไว้แล้ว ให้ผู้ทำพินัยกรรมและพยานลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ
4. ข้อความที่กรรมการอ่าเภอจดไว้ นั้น ให้กรรมการอ่าเภอลงลายมือชื่อ และลง วัน เดือน ปี จดลงไว้ด้วยตนเองเป็นสำคัญว่า พินัยกรรมนั้นได้ทำขึ้นถูกต้องตามบทบัญญัติอนุมาตรา 1 ถึง 3 ของมาตรา 1658 คือ หลักเกณฑ์ 3 ข้อตามระบุไว้ข้างต้นนี้ แล้วประทับตราตำแหน่งไว้เป็นสำคัญ

เมื่อมีการ ชูด ลบ ตก เต็ม หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงอย่างอื่นในพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองนี้ ผู้ทำพินัยกรรม พยาน และกรรมการอ่าเภอต้องลงลายมือชื่อกำกับไว้เป็นหลักฐาน มิฉะนั้นพินัยกรรมฉบับที่ทำขึ้นนี้จะไม่สมบูรณ์ ในเมื่อได้ทำพินัยกรรมขึ้นเสร็จแล้ว ถ้าผู้ทำพินัยกรรมยังไม่รับพินัยกรรมของตนไปในขณะนั้น ก็เป็นหน้าที่ของกรรมการอ่าเภอจะต้องเก็บรักษาไว้ และจะเปิดเผยแก่บุคคลอื่นใดไม่ได้ในระหว่างที่ผู้ทำพินัยกรรมยังมีชีวิตอยู่ ภายหลังผู้ทำพินัยกรรมประสงค์จะได้พินัยกรรมของตนกลับคืนไปเมื่อใด ก็ให้ยื่นเรื่องราวต่อกรรมการอ่าเภอที่ตนได้ทำพินัยกรรมไว้ ให้ส่งมอบพินัยกรรมนั้นแก่ตนในเวลาใดก็ได้ให้

กรรมการอำเภอส่งมอบให้ และสำเนาพินัยกรรมที่คัดไว้นี้จะเปิดเผยแก่บุคคลอื่นใดไม่ได้ ในระหว่างที่ผู้ทำพินัยกรรมยังมีชีวิตอยู่

การทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง ไม่จำเป็นต้องทำในที่ว่ากรมการอำเภอหรือกิ่งอำเภอเสมอไป ถ้าผู้ทำร้องขอ จะทำนอกที่ว่ากรมการอำเภอหรือกิ่งอำเภอก็ได้ แต่กรมการอำเภอผู้มีหน้าที่รับทำพินัยกรรมนอกที่ว่ากรมการอำเภอเช่นนี้ ต้องเป็นกรมการอำเภอเจ้าของท้องที่ซึ่งสถานที่ทำพินัยกรรมนั้นตั้งอยู่ การทำพินัยกรรมในที่ว่ากรมการอำเภอหรือกิ่งอำเภอใคร ๆ จะมาขอให้ทำพินัยกรรมให้ก็ได้ โดยมีต้องคำนึงถึงว่าผู้นั้นจะมีภูมิลำเนาในท้องที่หรือนอกท้องที่ของตน ในการขอให้ไปทำพินัยกรรมนอกที่ว่ากรมการอำเภอ ผู้ร้องต้องจัดหาหนะสำหรับส่งกรมการอำเภอด้วย

2. พินัยกรรมทำแบบเอกสารลับ

เมื่อมีผู้ประสงค์จะทำพินัยกรรมเป็นเอกสารลับ ให้ผู้นั้นแสดงความจำนงตามแบบของเจ้าพนักงานยื่นต่อกรมการอำเภอ ณ ที่ว่ากรมการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ แล้วปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่อไป

1. สอบถามผู้ทำพินัยกรรมว่า ได้ลงลายมือชื่อในพินัยกรรมเรียบร้อยแล้วหรือยังและตรวจดูว่าผู้ทำพินัยกรรมได้ฉีกพินัยกรรมลงลายมือชื่อคาบรอยฉีกนั้นเรียบร้อยแล้ว

2. ผู้ทำพินัยกรรมต้องทำพินัยกรรมที่ฉีกนั้น ไปแสดงพร้อมด้วยพยานอีกอย่างน้อยสองคน และให้ถ้อยคำต่อบุคคลทั้งหมดเหล่านั้นว่าเป็นพินัยกรรมของตน ถ้าพินัยกรรมนั้นผู้ทำพินัยกรรมมิได้เป็นผู้เขียนเองโดยตลอด ผู้ทำพินัยกรรมจะต้องแจ้งนามและภูมิลำเนาของผู้เขียนให้ทราบด้วย

3. เมื่อกรมการอำเภอจดถ้อยคำของผู้ทำพินัยกรรมและ วัน เดือน ปีที่ทำพินัยกรรมลงไว้บนของและประทับตราตำแหน่งแล้ว ให้กรมการอำเภอ ผู้ทำพินัยกรรมและพยานลงชื่อบนของนั้นตามตัวอย่างท้ายระเบียบการ

ถ้าบุคคลผู้เป็นทั้งใบ้ และหูหนวก หรือผู้ที่พูดไม่ได้มีความประสงค์จะทำพินัยกรรมเป็นเอกสารลับก็ทำได้ โดยให้ผู้นั้นเขียนด้วยตนเองบนของพินัยกรรมต่อหน้ากรมการอำเภอ และพยานอย่างน้อยสองคนว่าพินัยกรรมที่ฉีกนั้นเป็นของตน แทนการให้ถ้อยคำดังที่กำหนดไว้ในมาตรา 1660(3) คือ ข้อ 3 ที่กล่าวมาแล้ว และถ้าหากมีผู้เขียนพินัยกรรมก็ให้

เขียนชื่อกับภูมิลำเนาของผู้เขียนพินัยกรรมไว้ด้วย ให้กรรมการอำเภอจดลงไว้บนซองเป็นสำคัญว่า ผู้ทำพินัยกรรมไม่สามารถให้ถ้อยคำได้เพราะเป็นใบ้ และหูหนวกหรือพูดไม่ได้ แต่ได้จดข้อความนั้น ๆ ลงหลังซองด้วยตนเองแล้ว ทั้งนี้ใช้เพราะผู้ที่เป็นใบ้และหูหนวกหรือผู้ที่ไม่พูดไม่ได้ แต่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้เท่านั้น ถ้าหากบุคคลดังกล่าวนี้ไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้ ก็จะทำตามที่ว่ามานี้ไม่ได้เอง

ให้แจ้งแก่ผู้ทำพินัยกรรมว่า การพูด ลบ ตก เต็ม หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงอย่างอื่นในพินัยกรรม ผู้ทำพินัยกรรมจะต้องลงลายมือชื่อกำกับไว้เป็นหลักฐานทุกแห่ง มิฉะนั้นพินัยกรรมที่ทำขึ้นจะไม่สมบูรณ์ เมื่อผู้ทำพินัยกรรมได้นำพินัยกรรมมามอบให้แก่กรรมการอำเภอ กรรมการอำเภอจักต้องเก็บรักษาไว้ และจะเปิดเผยแก่บุคคลใดไม่ได้ในระหว่างผู้ทำพินัยกรรมยังมีชีวิตอยู่ ภายหลังจากผู้ทำพินัยกรรมประสงค์จะได้พินัยกรรมของตนกลับคืนไปเมื่อใด ก็ให้ยื่นเรื่องราวต่อกรรมการอำเภอ ที่ตนได้ทำพินัยกรรมไว้ ให้ส่งมอบพินัยกรรมนั้นแก่ตนในเวลาใดก็ได้

3. พินัยกรรมทำด้วยวาจา

เมื่อมีพฤติการณ์พิเศษซึ่งบุคคลใดไม่สามารถจะทำพินัยกรรมตามแบบอื่นที่กฎหมายกำหนดไว้ได้เช่น ตกอยู่ในอันตรายใกล้ความตาย หรือเวลามีโรคระบาด หรือสงคราม ซึ่งในพฤติการณ์เช่นนี้ ผู้ทำพินัยกรรมไม่อาจหาเครื่องมือเครื่องเขียนได้ทันพียงที่หรือกว่าจะหาได้ก็ถึงตายเสียก่อน ดังนี้บุคคลนั้นจะทำพินัยกรรมด้วยวาจาก็ได้ แต่ต้องแสดงเจตนากำหนดข้อพินัยกรรมต่อหน้าพยานอย่างน้อยสองคนซึ่งอยู่พร้อมกัน ณ ที่นั้น พยานทั้งหมดนั้นต้องไปแสดงตนต่อกรรมการอำเภอโดยมิชักช้า และแจ้งให้กรรมการอำเภอทราบถึงข้อความเหล่านั้น

1. ข้อความที่ผู้ทำพินัยกรรมได้สั่งไว้ด้วยวาจา
2. วัน เดือน ปี สถานที่ ที่ทำพินัยกรรม
3. พฤติการณ์พิเศษที่ขัดขวางมิให้สามารถทำพินัยกรรม ตามแบบอื่นที่กฎหมายกำหนดไว้ด้วย

ให้กรรมการอำเภอจดข้อความที่พยานแจ้งไว้ และพยานทั้งหมดนั้นต้องลงลายมือชื่อ

ถ้าลงลายมือชื่อไม่ได้จะลงลายพิมพ์นิ้วมือโดยมีพยานลงลายมือชื่อรับรองสองคนก็ได้
ความสมบูรณ์แห่งพินัยกรรมทำด้วยวาจาตั้งกล่าวข้างต้นย่อมสิ้นไป เมื่อพ้นกำหนดหนึ่ง
เดือน นับแต่เวลาผู้ทำพินัยกรรมกลับมาสู่ฐานะที่จะทำพินัยกรรมตามแบบอื่นที่กฎหมาย
กำหนดไว้ การจัดทำพินัยกรรมด้วยวาจาทำให้กรรมการอำเภอบันทึกข้อความที่พยานนำมา
แจ้งโดยมิชักช้า ถ้ากรรมการอำเภอสงสัยว่าจะได้มีการทำพินัยกรรมด้วยวาจาตามที่ได้รับ
แจ้งไว้ก็ดี หรือสงสัยว่าข้อความที่นำมาแจ้งไม่ตรงกับความจริงก็ดี ให้กรรมการอำเภอสอบ
สวนเหตุการณ์ และรายละเอียดอันอาจเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาถึงความถูกต้องและ
แท้จริงแห่งเนื้อความที่พยานนำมาแจ้งนั้น จัดทำเป็นบันทึกขึ้นไว้ประกอบเรื่องด้วย ให้
กรรมการอำเภอมีหน้าที่เก็บรักษาและส่งมอบพินัยกรรม ตามกฎกระทรวงมหาดไทยออก
ตามความในมาตรา 1672 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ข้อ 13

ตอนที่ 2

ความสามารถและข้อห้ามของผู้ทำพินัยกรรม พยาน ผู้เขียน ล่าม และการลงลายมือชื่อ

1. ความสามารถและข้อห้ามของผู้ทำพินัยกรรม

พินัยกรรมเป็นนิติกรรมอย่างหนึ่ง ฉะนั้น ความสามารถของผู้ทำนิติกรรมซึ่งระบุไว้ใน
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงนำมาอนุโลมใช้ในเรื่องเกี่ยวกับความสามารถของผู้
ทำพินัยกรรมได้เท่าที่ไม่ขัดแย้งกับความสามารถของผู้ทำพินัยกรรม ซึ่งได้มีกฎหมาย
บัญญัติไว้โดยเฉพาะ

กฎหมายกำหนดห้ามมิให้บุคคลเหล่านี้ทำพินัยกรรม คือ

1. ผู้ที่อายุยังไม่ครบ 15 ปีบริบูรณ์
2. บุคคลผู้ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ

ถ้าหากฝ่าฝืนข้อห้ามนี้ พินัยกรรมนั้นเป็นอันเสียเปล่า หากมีผลผูกพันทางกฎหมายไม่
บุคคลผู้ถูกอ้างว่าเป็นคนวิกลจริตแต่ศาลยังไม่ได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ทำ
พินัยกรรมขึ้น พินัยกรรมนั้นเป็นอันใช้ได้ จะเสียเปล่าก็ต่อเมื่อพิสูจน์ได้ว่า เวลาที่ทำพินัย

กรรมผู้ทำกำลังวิกลจริตอยู่ เมื่อกรรมการอำเภอจะทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองหรือ เอกสารลับให้แก่ผู้ที่มีเหตุผลควรสงสัยว่าเป็นผู้เยาว์ อายุยังไม่ครบ 15 ปีบริบูรณ์ หรือเป็น คนวิกลจริตซึ่งอาจมีปัญหาเกี่ยวกับความสามารถตามกฎหมาย ให้กรรมการอำเภอสอบสวน เหตุการณ์และรายละเอียด อันอาจเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาถึงความสามารถตาม กฎหมายของผู้นั้นทำเป็นบันทึกขึ้นประกอบเรื่องด้วย

2. ความสามารถและข้อห้ามของพยานและผู้เขียน

บุคคลต่อไปนี้จะเป็นพยานในการทำพินัยกรรมไม่ได้

1. ผู้ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ

2. บุคคลวิกลจริต หรือบุคคลผู้ซึ่งศาลสั่งให้เป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถ

3. บุคคลที่หูหนวก เป็นไม้ หรือจักษุขาดทั้งสองข้าง

นอกจากข้อห้ามในเรื่องความสามารถของพยานดังกล่าวแล้ว กฎหมายยังห้ามมิให้ พยานในพินัยกรรมหรือคู่สมรสของพยานในพินัยกรรมเป็นผู้รับทรัพย์ในพินัยกรรมอีกด้วย ยิ่งกว่านี้กฎหมายยังห้ามไปถึงผู้เขียนและคู่สมรสของผู้เขียนพินัยกรรมว่า จะเป็นผู้รับทรัพย์ ในพินัยกรรมไม่ได้ พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้จัดข้อความแห่งพินัยกรรมที่พยานนำมาแจ้ง ตามมาตรา 1663 คือ พินัยกรรมที่ทำด้วยวาจา ก็นับว่าเป็นผู้เขียนพินัยกรรมจะเป็นผู้รับ ทรัพย์ในพินัยกรรมไม่ได้

3. การลงลายมือชื่อของผู้ทำพินัยกรรมและพยานในพินัยกรรม

ผู้ทำพินัยกรรมจะต้องลงลายมือชื่อ ในพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองและเอกสาร ลับด้วยตนเอง ถ้าหากเขียนชื่อไม่ได้ จึงลงลายพิมพ์นิ้วมือโดยมีพยานลงลายมือชื่อรับรอง ไว้ด้วยสองคนในขณะนั้นก็ได้ แต่พยานนี้มีฐานะเป็นแต่พยานรับรองลายมือชื่อเท่านั้นมิใช่ พยานในพินัยกรรม ผู้ทำพินัยกรรมจะลงแกงใดไม่ได้

การลงลายมือชื่อของพยานในการทำพินัยกรรม กฎหมายประสงค์ให้พยานเขียนชื่อ เป็นลายลักษณ์อักษร จะลงแกงใดหรือลายพิมพ์นิ้วมือไม่ได้ ดังนั้นพยานในการทำพินัย กรรมต้องเขียนชื่อด้วยตนเองเสมอไป เว้นแต่การลงลายมือชื่อในพินัยกรรมทำด้วยวาจา ตามมาตรา 1663 ถ้าพยานเขียนชื่อไม่ได้ จะลงลายพิมพ์นิ้วมือก็ได้ แต่ต้องมีพยานลงลาย มือชื่อรับรองสองคน โดยพยานรับรองสองคนต้องเขียนชื่อได้ และถ้าบุคคลเป็นพยานนั้น

เป็นทั้งผู้เขียนและพยานในการทำพินัยกรรมก็ให้ระบุ คำว่า "ผู้เขียน" และ "พยาน" ต่อท้ายลายมือชื่อของตนไว้ด้วย

พยานหรือล่ามในพินัยกรรมนั้น ผู้ทำพินัยกรรมจะต้องนำมาเอง ถ้าไม่สามารถจะหา มาได้ จะขอให้กรรมการอำเภอช่วยจัดการหากก็ได้ แต่จะต้องเสียค่าป่วยการให้ตามที่กำหนดไว้ ในกฎกระทรวง

ตอนที่ 3

การลงทะเบียน การเก็บรักษาและส่งมอบพินัยกรรม

1. การลงทะเบียน

เมื่อมีผู้มาขอให้ทำพินัยกรรมตามแบบใดแบบหนึ่ง ซึ่งกรรมการอำเภอมิหน้าที่ไม่ว่าจะ ทำในหรือนอกสำนักงาน ต้องจดข้อความลงในสมุดทะเบียนพินัยกรรมเรียงเลขที่ไปตามลำดับ วันที่ ถ้าไปทำนอกสำนักงานก็ให้หมายเหตุไว้ในช่องหมายเหตุด้วย

2. การเก็บรักษาพินัยกรรม

พินัยกรรมที่ทำเป็นแบบเอกสารฝ่ายเมืองหรือเอกสารลับก็ดี ถ้าผู้ทำพินัยกรรมไม่มีความประสงค์จะขอรับเอาไปเก็บรักษาเองโดยทันทีแล้ว ให้เป็นหน้าที่ของกรรมการอำเภอจัดเก็บรักษาพินัยกรรมนั้นไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอโดยใช้ความระมัดระวังเช่นเดียวกับ การเก็บหนังสือสำคัญในราชการ ในกรณีนี้ให้กรรมการอำเภอออกใบรับให้แก่ผู้ทำพินัยกรรมยึดถือไว้เพื่อเป็นหลักฐาน (ตามแบบ พ.ก.7) ส่วนพินัยกรรมทำด้วยวาจา นั้นให้เก็บรักษาไว้จนกว่าจะมีผู้จัดการมรดกหรือผู้รับพินัยกรรมมาขอรับไป

3. การส่งมอบพินัยกรรม

ก. พินัยกรรมซึ่งทำเป็นเอกสารฝ่ายเมืองหรือเอกสารลับ ถ้าผู้ทำประสงค์จะขอรับไปทันทีก็ให้กรรมการอำเภอมอบให้ไปได้ โดยให้ผู้ทำพินัยกรรมลงชื่อรับในสมุดทะเบียน ในกรณีเช่นนี้ไม่ต้องออกใบรับ แต่เฉพาะพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองก่อนส่งมอบ จะต้องคัดสำเนาเก็บไว้ (ดูคำอธิบายในหัวข้อพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง) ฉะนั้น ถ้าพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองนอกที่ว่าการอำเภอ ก็จะต้องชี้แจงให้ผู้ทำพินัยกรรมทราบว่าจะ

ขอรับไปทันทียังไม่ได้ ควรทำความตกลงนัดหมายให้ผู้ทำพินัยกรรมไปขอรับพินัยกรรม ณ ที่ว่าการอำเภอในเวลาต่อไป

ข. ในระหว่างที่ผู้ทำพินัยกรรมยังมีชีวิตอยู่ การส่งมอบจะทำได้ต่อเมื่อผู้ทำพินัยกรรมนั้นเองเป็นผู้ยื่นเรื่องราวขอรับ โดยนำไปรับ ขออำเภอไปแสดงหลักฐาน เมื่อสอบสวนเป็นที่พอใจแล้ว ให้กรรมการอำเภอมอบพินัยกรรมนั้นให้ไปโดยให้ผู้รับลงชื่อในทะเบียนพินัยกรรม และต้นข้าวใบรับ แล้วเก็บใบรับท่อนปลายนั้นรวมเรื่องไว้ด้วย

ค. เมื่อความปรากฏว่า ผู้ทำพินัยกรรมถึงแก่ความตายแล้ว ผู้จัดการมรดกหรือผู้ได้รับทรัพย์มรดกโดยพินัยกรรมหรือโดยสิทธิโดยธรรมเป็นจำนวนมากที่สุด หรือผู้ซึ่งทำพินัยกรรมส่งให้มอบพินัยกรรมให้ จะขอรับพินัยกรรมไปได้ โดยแสดงหลักฐานการตายของผู้ทำพินัยกรรมและปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ข. โดยอนุโลม

ส่วนที่ 2

การตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก การถอนการตัดมิให้รับมรดก และการสละมรดก

ตอนที่ 1

การตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก

1. แบบการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก

เมื่อผู้ประสงค์จะตัดทายาทโดยธรรมของตนคนใดมิได้รับมรดก ให้ผู้นั้นทำคำร้อง แสดงความจำนงตามแบบของเจ้าพนักงานยื่นต่อกรรมการอำเภอ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ การตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดกนั้น อาจทำได้โดยแสดงเจตนาชัดแจ้งไว้ดังต่อไปนี้

ก. โดยพินัยกรรม หรือ

ข. โดยทำเป็นหนังสือมอบไว้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่

การตัดทายาทโดยธรรมตามข้อ ก. นั้น ผู้ทำพินัยกรรมอาจทำได้เป็นสองทางคือ

1. พินัยกรรมตามแบบเอกสารฝ่ายเมือง ขณะนี้ให้กรรมการอำเภอกำทำ ให้แสดงความประสงค์ว่าจะตัดทายาทโดยธรรมของตนคนใดมิได้รับมรดก กรรมการอำเภอดึงข้อ ความลงในข้อใหญ่ ตามตัวอย่างพินัยกรรมท้ายระเบียบการนี้ หรือ

2. ทำพินัยกรรม ตามแบบใด ๆ ขึ้นใหม่อีก 1 ฉบับ ระบุตัวทายาทที่ถูกต้องได้ โดยแจ้งชัด

การตัดทายาทโดยธรรมตามข้อ ข. นั้น ผู้ทำพินัยกรรมจะทำเป็นหนังสือด้วยตนเอง แล้วนำไปมอบไว้แก่กรรมการอำเภอกำ หรือจะให้กรรมการอำเภอกำจัดทำไว้ให้ก็ได้ แต่ในหนังสือ ตัดทายาทนั้นต้องมี

1. วัน เดือน ปี ที่ทำ
2. ภูมิลำเนาของผู้ทำ
3. ลงลายมือชื่อหรือเครื่องหมายอื่นแทนลายมือชื่อของผู้ทำหนังสือนั้น ตามที่ บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 9

4. มีความชัดเจนระบุชื่อทายาทโดยธรรมที่จะตัดไว้

เมื่อกรรมการอำเภอกำได้รับมอบหนังสือแสดงเจตนาตัดทายาท โดยธรรมมิได้รับมรดก ไว้จากผู้ใดแล้วให้ออกใบรับให้แก่ผู้นั้นไปฉบับหนึ่ง และให้มีต้นฉบับเก็บไว้ ณ ที่ว่าการ อำเภอกำหรือกิ่งอำเภอกำเป็นหลักฐานด้วย หนังสือตัดทายาทโดยธรรมมิได้รับมรดกนั้น ให้เป็น หน้าทีกรรมการอำเภอกำจัดการเก็บรักษาไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอกำหรือกิ่งอำเภอกำ โดยใช้ความ ระมัดระวังเช่นเดียวกับการเก็บหนังสือสำคัญในราชการ

2. ความสามารถของผู้ทำการตัดทายาทโดยธรรมมิได้รับมรดก

ความสามารถของผู้ทำการตัดทายาทโดยธรรมมิได้รับมรดกนี้ ให้นำความสามารถ ของผู้ทำพินัยกรรมมาใช้ได้เท่าที่ไม่ขัดกับกฎหมายที่ระบุไว้ในเรื่องนี้โดยเฉพาะ และเมื่อมี เหตุควรสงสัยว่า ผู้ทำหนังสือตัดทายาทโดยธรรมมิได้รับมรดกเป็นผู้เยาว์อายุยังไม่ครบ 15 ปีบริบูรณ์ หรือเป็นบุคคลวิกลจริต ให้กรรมการอำเภอกำสอบสวนเหตุการณ์และรายละเอียด อันอาจเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาถึงความสามารถตามกฎหมายของผู้นั้น แล้วทำเป็น บันทึกรับขึ้นประกอบเรื่องไว้ด้วย

ตอนที่ 2

การถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก

1. แบบการถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก

เมื่อมีผู้ประสงค์จะถอนการตัดทายาทโดยธรรมของตนมิให้รับมรดก ซึ่งแสดงเจตนาไว้แล้วอาจทำได้ โดยทำคำร้องแสดงความจำนงตามแบบของเจ้าพนักงานยื่นต่อกรมการอำเภอ ณ ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ แต่แบบที่จะทำนั้นกฎหมายได้บัญญัติไว้ ดังนี้ ถ้าการตัดมิให้รับมรดกนั้นได้ทำโดยพินัยกรรม จะถอนเสียได้ก็แต่โดยพินัยกรรมเท่านั้น แต่ถ้าวการตัดมิให้รับมรดกได้ทำเป็นหนังสือมอบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ การถอนจะทำโดยพินัยกรรมหรือทำเป็นหนังสือมอบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้ การถอนโดยพินัยกรรมให้ปฏิบัติตามระเบียบการทำพินัยกรรมที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ถ้าวการถอนโดยทำเป็นหนังสือมอบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ก็ต้องมีเงื่อนไขอย่างแบบหนังสือ การตัดทายาททั้งพินัยกรรมและหนังสือที่ทำมอบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ โดยระบุชื่อทายาทโดยธรรมที่จะถอนการตัดไว้ให้ชัดเจน เมื่อกรมการอำเภอได้รับมอบหนังสือแสดงเจตนาถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดกไว้จากผู้ใดแล้ว ให้ออกใบรับให้แก่ผู้นั้นไปฉบับหนึ่งและให้มีต้นฉบับใบรับเก็บไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอเป็นหลักฐานด้วย หนังสือถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดกนี้ให้เป็นหน้าที่กรมการอำเภอจัดการเก็บรักษาไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอโดยให้ความระมัดระวังเช่นเดียวกับการเก็บหนังสือสำคัญในราชการ

อนึ่ง เมื่อกรมการอำเภอได้รับหรือได้ทำหนังสือถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดกไว้แล้ว ถ้ามีหนังสือตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดกซึ่งได้ทำไว้แต่เดิมก็ให้แจ้งกรมการอำเภอนั้นทราบเพื่อหมายเหตุด้วย

2. ความสามารถของผู้ถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก

ผู้ถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดกจะมีความสามารถเช่นผู้ทำการตัดทายาทดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น และในกรณีสงสัยเรื่องความสามารถของผู้ถอนการตัดทายาทยังเป็นผู้เยาว์อายุไม่ครบ 15 ปีบริบูรณ์ หรือบุคคลวิกลจริตก็ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับการตัดทายาท

ตอนที่ 3

การสละมรดก

1. แบบการสละมรดก

เมื่อผู้ประสงค์จะทำการสละมรดกให้ทำคำร้องแสดงความจำนงตามแบบของเจ้าพนักงานต่อกรมการอำเภอ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ การแสดงเจตนาสละมรดก อาจทำได้เป็น 2 นัย คือ

1. แสดงเจตนาชัดแจ้งเป็นหนังสือมอบไว้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือ
2. ทำเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ

การสละมรดกนั้น จะทำแต่เพียงบางส่วนหรือทำโดยมีเงื่อนไข หรือมีเงื่อนไขไม่ได้ และเมื่อสละแล้วจะถอนไม่ได้

การแสดงเจตนาเป็นหนังสือสละมรดกนี้ จะจัดทำขึ้นเองหรือขอให้กรมการอำเภอทำ ให้ก็ได้ โดยมีข้อความสำคัญดังนี้

1. วัน เดือน ปี ที่ทำ
2. ภูมิลำเนาของผู้ทำ
3. ลงลายมือชื่อหรือเครื่องหมายอื่นแทนลายมือชื่อของผู้ทำหนังสือนั้นตามที่บัญญัติ

ไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 9

4. มีความชัดเจนระบุชื่อเจ้ามรดกที่ตนเจตนาสละมรดก

เมื่อกรมการอำเภอรับมอบหนังสือแสดงเจตนาสละมรดกไว้จากผู้ใดแล้ว ให้ออกไปรับให้แก่ผู้นั้นไปฉบับหนึ่ง และให้มีต้นฉบับรับเก็บไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอเป็นหลักฐานด้วย หนังสือแสดงเจตนาสละมรดกนี้ ให้เป็นหน้าที่กรมการอำเภอจัดการเก็บรักษาไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอโดยใช้ความระมัดระวังเช่นเดียวกับการเก็บหนังสือสำคัญในราชการ

2. ความสามารถของผู้แสดงเจตนาสละมรดก

ผู้แสดงเจตนาสละมรดก จะต้องมีความสามารถเช่นผู้แสดงเจตนาตัดหรือถอนการ ตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก ในกรณีที่ผู้ทำหนังสือสละมรดกเป็นผู้เยาว์ อายุไม่ครบ 15

ปีบริบูรณ์ หรือบุคคลวิกลจริต หรือบุคคลผู้ไม่สามารถจัดทำกรงทงของตนเองได้ คือเป็นบุคคลเหมือนไร้ความสามารถ ให้กรรมการอำเภอเรียกให้ผู้นั้นแสดงหลักฐานว่า ผู้นั้นได้รับความยินยอมของบิดามารดา ผู้ปกครอง ผู้อนุบาล หรือผู้พิทักษ์ แล้วแต่กรณี และได้รับอนุมัติจากศาลแล้ว จึงรับมอบหนังสือ้นไว้ แต่ถ้กรณีเป็นที่สงสัยไม่แน่นอนว่าผู้ทำหนังสือสละมรดกเป็นผู้เยาว์อายุไม่ครบ 15 ปีบริบูรณ์ หรือเป็นบุคคลวิกลจริต ซึ่งอาจมีปัญหเกี่ยวกับความสามารถตามกฎหมาย ให้กรรมการอำเภอสอบสวนเหตุการณ์ และรายละเอียดอันอาจเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาถึงความสามารถตามกฎหมายของผู้นั้น ทำเป็นบันทึกขึ้นไว้ประกอบเรื่องด้วย

ส่วนที่ 3

อัตราค่าธรรมเนียมและคำอธิบายแบบพิมพ์ พร้อมทั้งตัวอย่าง

ตอนที่ 1

อัตราค่าธรรมเนียม

กฎหมายได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไว้ดังนี้

1. ค่าทำพินัยกรรมเอกสารฝ่ายเมืองในที่ว่ากรอำเภอ ฉบับละ 10 บาท ถ้ทำเป็นคู่ฉบับ ๗ ละ 5 บาท
2. ค่าทำพินัยกรรมเอกสารฝ่ายเมือง นอกที่ว่ากรอำเภอ ฉบับละ 20 บาท ถ้ทำเป็นคู่ฉบับ ๗ ละ 10 บาท
3. ค่าทำพินัยกรรมแบบเอกสารลับ ฉบับละ 5 บาท
4. ค่าทำหนังสือตัดทายาทโดยธรรม หรือถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก หรือสละมรดก ฉบับละ 5 บาท

5. ค่ารับมอบเก็บรักษาหนังสือตัดทายาทโดยธรรม หรือถอนการตัดทายาทโดยธรรม มิให้รับมรดกหรือสละมรดก ฉบับละ 5 บาท

6. ค่าคัดและรับรองสำเนาพินัยกรรมหรือหนังสือตัด หรือถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดกหรือสละมรดก ฉบับละ 4 บาท

ค่าป่วยการพยานและล่าม ให้แก่พยานและล่ามเฉพาะที่กรรมการอำเภอจัดหาอนุโลมตามอัตราที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พุทธศักราช 2477 คือ คำนวณตามรายได้และฐานะของพยานซึ่งควรได้รับค่าป่วยการเมื่อมาศาล แต่ไม่ให้เกินวันละ 5 บาท

ตอนที่ 2

คำอธิบายแบบพิมพ์พร้อมตัวอย่าง

1. แบบ พ.ก.1 เป็นแบบคำร้องขอทำพินัยกรรม ขอตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก หรือถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก และขอสละมรดก ให้ผู้ยื่นคำร้องกรอกข้อความลงไปตามประสงค์ว่า จะมอบหรือให้ทำพินัยกรรมตามแบบใดหรือทำการสิ่งใดอันเกี่ยวกับมรดกของตน ให้ระบุข้อความลงไปโดยละเอียดชัดเจน ข้อความใดไม่ต้องการให้ขีดฆ่าเสีย

2. แบบ พ.ก.2 เป็นตัวอย่างพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองผู้ทำพินัยกรรมต้องทำต่อหน้ากรรมการอำเภอและพยานอย่างน้อยสองคน โดยลงชื่อกรรมการอำเภอและพยานไว้ให้ชัดเจน

ข้อ 1. ให้ระบุชื่อผู้จะได้รับทรัพย์สินอย่างใดไว้เป็นรายบุคคล ให้เป็นการชัดเจนแน่นอน

ข้อ 2. ผู้ทำพินัยกรรมจะให้มอบพินัยกรรมแก่ผู้ใด หรือจะตั้งผู้ใดเป็นผู้จัดการมรดกก็ให้ระบุไว้ให้แน่นอนชัดเจน

ข้อ 3. ถ้าผู้ทำพินัยกรรมประสงค์จะให้จัดข้อความใด ๆ ลงอีก ก็ให้จดลงในข้อนี้ได้ เช่น ประสงค์จะตัดทายาทโดยธรรมคนใดมิให้รับมรดกในขณะทำพินัยกรรมนั้น เป็นต้น

ข้อ 4. เมื่อจดข้อความเสร็จแล้ว ก็อ่านให้ผู้ทำพินัยกรรมและพยานฟังแล้วให้ลงชื่อไว้ให้กรรมการอำเภอผู้จดข้อความในพินัยกรรมเขียนบันทึกรับรองไว้ตามตัวอย่างต่อท้ายพินัยกรรม ถ้าไปทำนอกที่ว่าการอำเภอก็ให้ระบุที่ที่ทำไว้ให้ชัดเจนเสร็จแล้วประทับตราตำแหน่งและลงสมุดทะเบียนพินัยกรรมต่อไป

3. แบบ พ.ก.3 เป็นตัวอย่างพินัยกรรมทำด้วยวาจา ซึ่งผู้ทำพินัยกรรมไม่สามารถจะทำพินัยกรรมตามแบบอื่นที่กฎหมายกำหนดไว้ได้ จึงได้กำหนดข้อพินัยกรรมไว้ด้วยวาจาต่อหน้าพยานอย่างน้อย 2 คน พยานนั้นต้องรีบไปแจ้งต่อกรรมการอำเภอให้จดข้อกำหนดนั้นลงในพินัยกรรม ให้กรรมการอำเภอกรอกข้อความตามที่พยานลงในแบบนี้โดยอนุโลมตามคำอธิบายในตัวอย่างพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง

4. แบบ พ.ก.4 เป็นตัวอย่างหนังสือตัดทายาทโดยธรรมมิได้รับมรดก ซึ่งผู้ประสงค์จะตัดทายาทได้ขอให้กรรมการอำเภอจัดทำให้

หากมีการถอนการตัดทายาทโดยธรรม ก็ให้บันทึกไว้ในแบบ พ.ก.4 นี้ด้วย

5. แบบ พ.ก.5 เป็นตัวอย่างหนังสือถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิได้รับมรดกบุคคลใดที่ทำหนังสือตัดทายาทโดยธรรมของตนคนใดมิได้รับมรดกแล้วมีความประสงค์ที่จะให้ทายาทผู้นั้นกลับมีสิทธิได้รับมรดกตามเดิม และประสงค์จะให้กรรมการอำเภอจัดทำหนังสือถอนการตัดทายาทให้ด้วย ก็ให้กรรมการอำเภอจัดทำให้ตามตัวอย่าง

6. แบบ พ.ก.6 เป็นตัวอย่างหนังสือการสละมรดก ผู้มีสิทธิได้รับมรดกโดยเป็นทายาทโดยธรรมหรือโดยพินัยกรรมคนใด ประสงค์จะให้กรรมการอำเภอทำหนังสือสละมรดกก็ให้กรรมการอำเภอทำตามแบบนี้ ถ้าปรากฏว่าผู้สละมรดกเป็นผู้เยาว์หรือเป็นบุคคลวิกลจริตหรือเป็นบุคคลผู้ไม่สามารถจัดทำกิจการงานของตนเองได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้ผู้นั้นแสดงหลักฐานว่าได้รับความยินยอมของบิดามารดา ผู้ปกครอง ผู้อนุบาล หรือผู้พิทักษ์แล้วแต่กรณี และได้รับอนุมัติจากศาลแล้ว จึงมอบหนังสือไว้จัดทำให้ได้

7. แบบ พ.ก.7 เป็นแบบใบรับพินัยกรรมสำหรับออกให้แก่ผู้ทำพินัยกรรมยึดถือไว้เป็นหลักฐาน เมื่อมีผู้มาขอรับคืนให้กรรมการอำเภอสอบสวนว่าเป็นอะไรกับผู้ทำพินัยกรรม เช่น ผู้จัดการมรดก หรือผู้ได้รับทรัพย์มรดกโดยพินัยกรรม หรือโดยสิทธิโดยธรรม เป็นจำนวน

มากที่สุด หรือผู้ซึ่งผู้ทำพินัยกรรมสั่งให้มอบพินัยกรรมให้ เมื่อเป็นผู้ใดผู้หนึ่ง ดังกล่าว
แล้วก็ให้กรอกข้อความลงในต้นขั้วใบรับด้านหลังเสียก่อนมอบพินัยกรรมให้ไป

8. แบบ พ.ก.8 เป็นแบบใบรับหนังสือหรือถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก
สำหรับออกให้แก่ผู้ทำการตัดหรือถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดกยึดถือไว้เป็น
หลักฐาน

19 มิถุนายน 2522

เรื่อง การทะเบียนพินัยกรรม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

ด้วยในปี 2522 กองการทะเบียน กรมการปกครอง ได้ออกตรวจและแนะนำงาน การทะเบียนในหลายจังหวัด จากการตรวจและแนะนำพบว่า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำพินัยกรรมยังปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบการทำพินัยกรรม พุทธศักราช 2489 คือ

1. คำร้องที่ใช้ในการขอทำพินัยกรรมตามระเบียบใช้แบบ พ.ก.1 แต่เจ้าหน้าที่ได้จัดทำคำร้องขึ้นเองหรือใช้แบบคำร้องทั่วไปของอำเภอซึ่งไม่เป็นไปตามแบบ

2. การเขียนคำร้องขอทำพินัยกรรมได้ระบุเจตนาของผู้ขอทำพินัยกรรม ในเรื่องทรัพย์สินหรือกิจการต่างๆ ไว้ในคำร้อง ซึ่งเป็นการไม่ถูกต้องเพราะพินัยกรรมถือเป็นเอกสารลับจะเปิดเผยแก่บุคคลอื่นใดไม่ได้ในระหว่างที่ผู้ทำพินัยกรรมยังมีชีวิตอยู่

3. การส่งมอบพินัยกรรมตามระเบียบกำหนดให้ทำการสอบสวนจนเป็นที่พอใจแล้วจึงมอบพินัยกรรมให้ไปโดยให้ผู้รับลงชื่อในทะเบียนพินัยกรรมและต้นข้าวใบรับ แล้วเก็บใบรับ (พ.ก. 7) ท่อนปลายนั้นรวมเรื่องไว้ด้วย แต่เจ้าหน้าที่ไม่ได้ทำการสอบสวนและให้ผู้รับลงชื่อรับในต้นข้าวใบรับและไม่จัดเก็บใบรับท่อนปลายนั้นรวมเรื่องไว้

4. ก่อนที่จะส่งมอบพินัยกรรมที่ทางอำเภอเก็บรักษาไว้ตามระเบียบให้คัดสำเนาพินัยกรรม ไว้

5. สำเนาพินัยกรรมให้ใช้ความระมัดระวังในการจัดเก็บเช่นเดียวกับการจัดเก็บหนังสือสำคัญของทางราชการ แต่เจ้าหน้าที่ไม่ได้จัดเก็บไว้ให้เรียบร้อย บางแห่งเก็บรวมไว้กับคำร้อง

6. พินัยกรรมที่ทำเป็นเอกสารฝ่ายการเมือง ถ้าผู้ทำประสงค์จะขอรับไปทันทีก็ให้นายอำเภอมอบให้ไปได้ โดยให้ผู้ทำพินัยกรรมลงชื่อรับในสมุดพินัยกรรม ในกรณีเช่นนี้ไม่ต้องออกใบรับ (พ.ก.7) ให้ แต่เจ้าหน้าที่ได้ออกใบรับให้ไปด้วย ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง

เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำพินัยกรรมได้เป็นไปด้วยความถูกต้องตามกฎหมาย และระเบียบ จึงขอชักชวนทางปฏิบัติดังนี้

1. คำร้องที่ใช้ในการขอทำพินัยกรรมให้ใช้แบบคำร้อง พ.ก.1 คือ แบบคำร้องขอทำพินัยกรรมการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดกหรือถอนการตัดทายาทโดยธรรม มิให้รับมรดกเท่านั้น
2. การเขียนคำร้องขอทำพินัยกรรม ห้ามไม่ให้ระบุเจตนาของผู้ทำพินัยกรรมในเรื่องทรัพย์สินหรือกิจการต่าง ๆ ไว้ในคำร้อง ให้ระบุเพียงว่า "ขอทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองเท่านั้น"
3. ก่อนส่งมอบพินัยกรรมที่อำเภอเก็บไว้ ให้ทำการสอบสวนจนเป็นที่พอใจแล้วจึงมอบพินัยกรรมนั้นให้ไป โดยให้ผู้รับลงชื่อในทะเบียนพินัยกรรมและต้นฉบับไว้แล้วเก็บใบ (พ.ก.7) ท่อนปลายนั้นรวมเรื่องไว้
4. การส่งมอบพินัยกรรมที่ทางอำเภอเก็บรักษาไว้ ให้คัดพินัยกรรมไว้ แล้วลงลายมือชื่อประทับตราประจำตำแหน่งไว้เป็นสำคัญ
5. สำเนาพินัยกรรมที่คัดได้ตามข้อ 4. ให้ใช้ความระมัดระวังในการจัดเก็บเช่นเดียวกับการจัดเก็บหนังสือสำคัญของทางราชการ
6. พินัยกรรมที่เป็นเอกสารฝ่ายเมือง ถ้าผู้ประสงค์จะขอรับไปทันทีก็ให้มอบให้ได้โดยให้ผู้กระทำพินัยกรรมลงชื่อในสมุดทะเบียนพินัยกรรมและไม่ต้องออกใบรับ (พ.ก.7) ให้
จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดสั่งให้ อำเภอ กิ่งอำเภอ หรือเขต ได้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายเดชชาติ วงศ์โกมลเชษฐ์)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

โทร.2812686

คำร้อง

ขอทำพินัยกรรม ขอดัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก
หรือถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก หรือการสละมรดก

เขียนที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

ข้าพเจ้า _____ อยู่บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____

ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____

_____ ขอยื่นคำร้องต่อนายอำเภอ _____

ด้วยข้าพเจ้ามีความประสงค์ _____

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

ขอได้โปรดจัดทำให้หรือรับมอบไว้ตามกฎหมายด้วย

(ลงชื่อ) _____ ผู้ยื่นคำร้อง

ตัวอย่างพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง

พินัยกรรมของ _____
 เขียนที่ _____
 วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____
 ข้าพเจ้า _____ อายุ _____ ปี ตั้งบ้านเรือนอยู่บ้าน
 เลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____
 จังหวัด _____
 ทำพินัยกรรมต่อหน้า (_____) กรรมการอำเภอ
 _____ และ _____ พยาน กับ _____

พยาน ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ถ้าข้าพเจ้าถึงแก่ความตายไปแล้ว บรรดาทรัพย์สินของข้าพเจ้าที่มีอยู่และที่จะเกิดมีขึ้นในภายหน้า ข้าพเจ้ายอมยกให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่ผู้ที่ได้ระบุไว้ในพินัยกรรมนี้ให้เป็นผู้รับทรัพย์สินตามจำนวนซึ่งกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

(1) _____

(2) _____

(3) _____

ข้อ 2. ข้าพเจ้าขอมอบพินัยกรรมฉบับนี้แก่ _____
 และขอตั้งให้ _____ เป็นผู้จัดการมรดกของข้าพเจ้าตาม
 พินัยกรรมนี้ และให้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายทุกประการ

ข้อ 3. _____
 _____
 _____

ข้อ 4. ข้อความแห่งพินัยกรรม กรรมการอำเภอได้อ่านให้ข้าพเจ้าและพยานฟังโดย
 ตลอดแล้วเป็นการถูกต้องตรงความประสงค์ของข้าพเจ้าที่แจ้งให้กรรมการอำเภอจดลงไว้

และขณะทำพินัยกรรมนี้ ข้าพเจ้ามีสติบริบูรณ์ จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้ากรรมการอำเภอ
และพยานเป็นสำคัญ

ลายมือชื่อ _____ ผู้ทำพินัยกรรม

ลายมือชื่อ _____ พยานรับรองพินัยกรรม

และลายมือชื่อ

ลายมือชื่อ _____ พยานรับรองพินัยกรรม

และลายมือชื่อ

บันทึก

ข้าพเจ้า _____ กรรมการอำเภอ _____

ขอรับรองว่า _____ ผู้ทำพินัยกรรมได้แจ้งข้อความที่ตนประสงค์

ให้ใส่ไว้ในพินัยกรรมดังกล่าวมาแล้วข้างต้นต่อหน้าข้าพเจ้าและพยาน _____ คน คือ

_____ ณ ที่ _____

ข้าพเจ้าได้จดและอ่านข้อความที่ทำเป็นพินัยกรรมขึ้นนั้นให้ผู้ทำพินัยกรรมและพยานฟัง

ผู้ทำพินัยกรรมและพยานได้รับรองข้อความว่าถูกต้องและลงลายมือชื่อในพินัยกรรม

นับว่าพินัยกรรมนี้ได้ทำขึ้นถูกต้องตามบทบัญญัติอนุมาตรา 1 ถึง 3 ของมาตรา 1658 แห่ง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

ลายมือชื่อ _____ กรรมการอำเภอ

ประทับตราตำแหน่งเป็นสำคัญ

ลงสมุดทะเบียนพินัยกรรมแล้วเลขที่ _____

เจ้าหน้าที่

ตัวอย่าง

การบันทึกบนของพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง

หน้าของ

เลขที่ _____ วันที่ _____ พ.ศ. _____
พินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองของ _____
_____

หลังของ

จําเมือง
กองทรา กรมการอำเภอ

หมายเหตุ "เลขที่" ซึ่งระบุบนหน้าของนี้ ให้ลงจำนวนตรงกับ "เลขที่ในทะเบียนพินัยกรรม"
หลังของจะประทับตราประจำครั้งที่รอยฉีกด้วยก็ได้

ตัวอย่าง

การบันทึกของพินัยกรรมแบบเอกสารลับ

หน้าของ

เลขที่ _____
ด้วย _____ อยู่บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____
ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____
ได้มาให้ถ้อยคำต่อหน้าข้าพเจ้าพร้อมด้วย _____ พยาน _____
ว่าเอกสารซึ่งบันทึกไว้ในของนี้เป็นพินัยกรรมของ _____ จริงและ
_____ อยู่บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____
อำเภอ _____ จังหวัด _____ เป็นผู้เขียนพินัยกรรมนี้ และเมื่อผู้ทำ
พินัยกรรมตายแล้วได้สั่งให้มอบพินัยกรรมแก่ _____
อยู่บ้านเลขที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____
จังหวัด _____

ที่ว่าการอำเภอ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ลายมือชื่อ _____ กรมการอำเภอ

ประทับตราตำแหน่งเป็นสำคัญ

ลายมือชื่อ _____ ผู้ทำพินัยกรรม

ลายมือชื่อ _____ พยานรับรองพินัยกรรมและลายมือชื่อ

ลายมือชื่อ _____ พยานรับรองพินัยกรรมและลายมือชื่อ

หมายเหตุ

ก. 'เลขที่' ซึ่งระบุบนของนี้ให้ลงจำนวนตรงกับ 'เลขที่' ในทะเบียนพินัยกรรม

ข. หลังของ ให้ผู้ทำพินัยกรรมเขียนชื่อคาบรอยนิ้ว ถ้าเขียนไม่ได้

ต้องลงลายพิมพ์นิ้วมือโดยมีพยานรับรอง 2 คน

ตัวอย่าง

การบันทึกบนของพินัยกรรมแบบเอกสารลับของ

ผู้ที่เป็นใบ้และหูหนวกหรือผู้ที่พูดไม่ได้

หน้าของ

ที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ข้าพเจ้า _____ เป็นใบ้และหูหนวกหรือพูดไม่ได้ ได้เขียน

หนังสือบนของต่อหน้ากรรมการอำเภอและพยาน _____ คน คือ

1) _____

2) _____

เพื่อรับรองว่าเอกสารซึ่งฉันึกไว้ในซองนี้ เป็นพินัยกรรมของข้าพเจ้าจริง และ

_____ อยู่บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____ เป็นผู้เขียน

ลายมือชื่อ _____ ผู้ทำพินัยกรรม

ลายมือชื่อ _____ พยาน

ลายมือชื่อ _____ พยาน

บันทึก

ด้วยวันนี้ _____ ผู้เป็นใบ้และหูหนวกหรือพูดไม่ได้ อยู่บ้าน

เลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____

จังหวัด _____ ได้เขียนข้อความลงบนของและฉันึกเอกสารนี้ด้วยตนเอง

ต่อหน้าข้าพเจ้าและ _____ กับ _____ พยาน _____ คน

ที่ว่าการอำเภอ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ลายมือชื่อ _____ กรรมการอำเภอ

ประทับตราตำแหน่งเป็นสำคัญ

หมายเหตุ

ก. 'เลขที่' ซึ่งระบุบนของนี้ให้ลงจำนวนตรงกับ 'เลขที่' ในทะเบียนพินัยกรรม'

ข. หลังของ ให้ผู้ทำพินัยกรรมเขียนชื่อคาบรอยฉันึก

ตัวอย่าง

พินัยกรรมทำด้วยวาจา

พินัยกรรมของ _____

เขียนที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

ด้วย _____ (ชื่อพยาน) _____ อยู่บ้านเลขที่ _____

หมู่ที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____

กับ _____ (ชื่อพยาน) _____ อยู่บ้านเลขที่ _____

หมู่ที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____

พยาน _____ คน ได้มาแจ้งว่า _____ (ระบุชื่อผู้ทำพินัยกรรม) _____

อยู่บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____

จังหวัด _____ ได้ _____ (ระบุพฤติการณ์พิเศษที่ขัดขวางมิให้ทำ

พินัยกรรมตามแบบอื่นที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว)

ซึ่งไม่สามารถทำพินัยกรรมตามแบบต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและ

พาณิชย์ได้แสดงเจตนากำหนดข้อพินัยกรรมต่อหน้าพยานซึ่งอยู่พร้อมกัน ณ _____

(สถานที่ทำพินัยกรรม) _____ เมื่อวันที่ _____ เดือน _____

พุทธศักราช _____ ดังมีข้อความต่อไปนี้

ข้อ 1 ถ้า _____ (ระบุชื่อผู้ทำพินัยกรรม) _____ ถึงแก่

ความตายไปแล้ว ให้บรรดาทรัพย์สินของ _____ (ระบุชื่อผู้ทำพินัยกรรม) _____

_____ ที่มีอยู่และจะเกิดมีขึ้นภายหลัง ตกเป็นกรรมสิทธิ์แก่ผู้ที่ได้ระบุชื่อไว้ใน

พินัยกรรมนี้เป็นผู้รับทรัพย์สินตามจำนวนซึ่งกำหนดไว้ดังต่อไปนี้ คือ

(1) _____

(3) _____

ข้อ 2 _____ (ระบุชื่อผู้ทำพินัยกรรม) _____ ขอให้
มอบพินัยกรรมนี้แก่ _____ และขอตั้งให้ _____ เป็นผู้จัดการมรดก
และให้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายทุกประการ

ข้อ 3 _____

ข้อ 4 ข้อความแห่งพินัยกรรมนี้ กรมการอำเภอได้อ่านบททวนให้พยานฟังโดยตลอด
แล้ว พยานยืนยันว่าเป็นการถูกต้องตรงความที่ _____ (ระบุชื่อผู้ทำพินัยกรรม)
_____ สั่งไว้ด้วยวาจาทุกประการ จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้ากรมการอำเภอ
เป็นสำคัญ

(ลายมือชื่อ) _____ พยานผู้รับคำสั่งจากผู้ทำพินัยกรรม

(ลายมือชื่อ) _____ พยานผู้รับคำสั่งจากผู้ทำพินัยกรรม

(ลายมือชื่อ) _____ พยานรับรองลายมือชื่อ

(ลายมือชื่อ) _____ พยานรับรองลายมือชื่อ

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

ลายมือชื่อ _____ กรมการอำเภอ

ประทับตราตำแหน่งเป็นสำคัญ

ลงสมุดทะเบียนพินัยกรรม เลขที่ _____

_____

เจ้าหน้าที่

ตัวอย่างหนังสือตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก

หนังสือตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดกของ _____

เขียนที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

ข้าพเจ้า _____ อายุ _____ ปี ตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านเลขที่ _____

หมู่ที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____

ทำหนังสือตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดกต่อหน้ากรรมการอำเภอ _____

_____ และพยานไว้ดังต่อไปนี้ คือ

ข้อ 1 ในเมื่อข้าพเจ้าถึงแก่ความตายไปแล้ว ข้าพเจ้าขอตัดมิให้ _____

_____ (ระบุชื่อทายาทโดยธรรมที่จะตัด) _____

ทายาทโดยธรรมของข้าพเจ้ารับทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดของข้าพเจ้าที่มีอยู่
และที่จะเกิดมีขึ้นในภายหน้าเป็นอันขาด

ข้อ 2 ข้อความที่กล่าวมาในข้อ 1 แห่งหนังสือตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดกนี้
กรรมการอำเภอได้อ่านให้ข้าพเจ้าและพยานฟังโดยตลอดแล้ว เป็นการถูกต้องตรงตาม
ความประสงค์ของข้าพเจ้าที่ได้แจ้งให้กรรมการอำเภอจดลงไว้ ในขณะที่ทำหนังสือนี้ข้าพเจ้ามี
สติบริบูรณ์ จึงได้ลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้ากรรมการอำเภอและพยานเป็นสำคัญ

ลายมือชื่อ _____ ผู้ทำหนังสือ

ลายมือชื่อ _____ พยาน

ลายมือชื่อ _____ พยาน

ได้มีหนังสือถอนการตัด วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

ทายาท _____ (ระบุชื่อผู้ที่ _____ ลายมือชื่อ _____ กรรมการอำเภอ

ถูกถอน) _____ แล้ว

ประทับตราตำแหน่งเป็นสำคัญ

โดยหนังสือทำที่อำเภอ _____

_____ ลงวันที่ _____

_____

กรรมการอำเภอ

ตัวอย่างหนังสือถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก

หนังสือถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดกของ _____

เขียนที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

ข้าพเจ้า _____ อายุ _____ ปี ตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านเลขที่ _____

หมู่ที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____

จังหวัด _____

ทำหนังสือถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดกต่อหน้ากรรมการอำเภอ _____

_____ และพยานไว้ดังต่อไปนี้ คือ

ข้อ 1 ตามที่ข้าพเจ้าได้ทำหนังสือตัด _____ (ระบุชื่อทายาทโดยธรรมที่ตัด) _____

_____ ทายาทโดยธรรมของข้าพเจ้ามิให้รับทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใด
ของข้าพเจ้าที่มีอยู่ และที่จะเกิดมีขึ้นในภายหน้า ในเมื่อข้าพเจ้าถึงแก่ความตายแล้วนั้น
และหนังสือตัดทายาทโดยธรรมนี้ได้ทำขึ้นต่อหน้ากรรมการอำเภอ _____
เมื่อวันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____ นั้น

ข้อ 2 บัดนี้ข้าพเจ้าขอถอนการตัด _____ (ระบุชื่อทายาทโดยธรรมที่ตัดไว้เดิม)

_____ ทายาทโดยธรรมของข้าพเจ้าตามที่ได้ทำไว้แล้วตามกำหนดวัน
เวลาและสถานที่ดังกล่าวในข้อ 1 นั้นเสีย คงถือว่า _____ (ระบุชื่อทายาทโดยธรรม
ที่ประสงค์จะถอนการตัด) _____ ทายาทโดยธรรมของข้าพเจ้าเป็นผู้มี
สิทธิสมบูรณ์ ที่จะรับมรดกทรัพย์สินสิ่งหนึ่งสิ่งใดของข้าพเจ้าที่มีอยู่และที่จะเกิดขึ้นใน
ภายหน้าในเมื่อข้าพเจ้าถึงแก่ความตายไปแล้วโดยชอบด้วยกฎหมายทุกประการ

ข้อ 3 ข้อความที่กล่าวมาในข้อ 1 และ 2 แห่งหนังสือถอนการตัดทายาทโดยธรรม
มิให้รับมรดกนี้ กรรมการอำเภอได้อ่านให้ข้าพเจ้าและพยานฟังโดยตลอดแล้ว เป็นการถูกต้อง
ตรงตามความประสงค์ของข้าพเจ้าที่ได้แจ้งให้กรรมการอำเภอจดลงไว้ ในขณะที่ทำ
หนังสือนี้ ข้าพเจ้ามีสติบริบูรณ์ จึงได้ลงลายมือไว้ต่อหน้ากรรมการอำเภอ และพยานเป็น
สำคัญ

ลายมือชื่อ _____ ผู้ทำหนังสือ

ลายมือชื่อ _____ พยาน

ลายมือชื่อ _____ พยาน

ข้าพเจ้า _____ กรรมการอำเภอ _____

ขอรับรองว่า _____ ได้มาแสดงความประสงค์ ให้ทำหนังสือถอนการตัดทายาท
โดยธรรมฉบับนี้ จึงได้จัดทำให้ดังความประสงค์

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

ลายมือชื่อ _____ กรรมการอำเภอ _____

ประทับตราตำแหน่งเป็นสำคัญ

ตัวอย่างหนังสือการสละมรดก

หนังสือการสละมรดกของ _____

เขียนที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

ข้าพเจ้า _____ อายุ _____ ปี ตั้งบ้านเรือนอยู่บ้าน
เลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____
จังหวัด _____ทำหนังสือสละมรดกต่อหน้ากรรมการอำเภอ _____
และพยานไว้ดังต่อไปนี้ คือข้อ 1 ข้าพเจ้า _____ เป็นผู้มั่งคั่งที่จะรับมรดกของ
_____ ตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านเลขที่ _____
หมู่ที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____
จังหวัด _____ โดย _____ (เป็นทายาทโดยธรรมหรือ
โดยพินัยกรรม)ข้อ 2 ข้าพเจ้าขอแสดงเจตนาสละสิทธิในการรับมรดกของ _____
_____ โดยสิ้นเชิงนับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3 ข้อความที่กล่าวในข้อ 1 และ 2 แห่งหนังสือการสละมรดกนี้ กรรมการอำเภอได้อ่านให้ข้าพเจ้าและพยานฟังโดยตลอดแล้ว เป็นการถูกต้องตรงความประสงค์ของข้าพเจ้าที่ได้แจ้งให้กรรมการอำเภอจดลงไว้ ในขณะที่ทำหนังสือนี้ข้าพเจ้ามีสติบริบูรณ์ จึงได้ลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้ากรรมการอำเภอและพยานเป็นสำคัญ

ลายมือชื่อ _____ ผู้ทำหนังสือ

ลายมือชื่อ _____ พยาน

ลายมือชื่อ _____ พยาน

ข้าพเจ้า _____ กรรมการอำเภอ _____

ขอรับรองว่า _____ ได้มาแสดงความประสงค์ให้ทำหนังสือการ
สละมรดกฉบับนี้ จึงจัดทำให้ดังความประสงค์

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

ลายมือชื่อ _____ กรมการอำเภอ

ประทับตราตำแหน่งเป็นสำคัญ

หมายเหตุ ถ้าปรากฏว่า ผู้สละมรดกเป็นผู้เยาว์หรือบุคคลวิกลจริตหรือบุคคลผู้ไม่สามารถ
ทำกรงงานของตนเองได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้ผู้นั้นแสดง
หลักฐานว่าได้รับความยินยอมของบิดามารดา ผู้ปกครอง ผู้อนุบาล หรือผู้พิทักษ์
แล้วแต่กรณี และได้รับอนุมัติจากศาลแล้วจึงรับมอบหนังสือไว้

ใบรับพินัยกรรม

ที่ _____ ที่ว่าการอำเภอ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ข้าพเจ้าได้รับมอบพินัยกรรมแบบ _____

ของ _____ อยู่บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____ ปราบกฏตามทะเบียนพินัยกรรม

หมายเลขที่ _____ ไว้แล้ว

(ลงชื่อ) _____ กรมการอำเภอ

หมายเหตุ เมื่อมีผู้มาขอรับพินัยกรรมนี้ ให้กรอกรายการลงในข้อความหลังต้นขั้วนี้ และให้
ผู้รับลงชื่อไว้ด้วย

ใบรับพินัยกรรม

ที่ _____ ที่ว่าการอำเภอ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ข้าพเจ้าได้รับมอบพินัยกรรมแบบ _____

ของ _____ อยู่บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____ ปราบกฏตามทะเบียนพินัยกรรม

หมายเลขที่ _____ ไว้แล้ว

(ลงชื่อ) _____ กรมการอำเภอ

หมายเหตุ เมื่อต้องการมารับพินัยกรรมคืนให้นำใบรับนี้มาแสดงด้วย

ใบรับ

หนังสือตัดหรือถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดกหรือสละมรดก

ที่ _____ ที่ว่าการอำเภอ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก

ข้าพเจ้าได้รับ ถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้

มอบหนังสือ รับมรดก

สละมรดก

ของ _____ อยู่บ้านเลขที่ _____

หมู่ที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____

จังหวัด _____ ไว้แล้ว

(ลงชื่อ) _____ กรมการอำเภอ

หมายเหตุ ข้อความใดที่ไม่ต้องการให้ขีดฆ่าออก

พ.ก.8

ใบรับ

หนังสือตัดหรือถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดกหรือสละมรดก

ที่ _____ ที่ว่าการอำเภอ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก

ข้าพเจ้าได้รับ ถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้

มอบหนังสือ รับมรดก

สละมรดก

ของ _____ อยู่บ้านเลขที่ _____

หมู่ที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____

จังหวัด _____ ไว้แล้ว

(ลงชื่อ) _____ กรมการอำเภอ

หมายเหตุ ข้อความใดที่ไม่ต้องการให้ขีดฆ่าออก

ตัวอย่าง

พินัยกรรมทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ทำพินัยกรรม

พินัยกรรม

เขียนที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ข้าพเจ้า (นาย,นาง,นางสาว) _____

อยู่บ้านเลขที่ _____ ถนน _____ ตำบล _____ อำเภอ _____

จังหวัด _____ ขอทำพินัยกรรมเพื่อเป็นการแสดงเจตนาเผื่อตายของข้าพเจ้าไว้ว่า
เมื่อข้าพเจ้าถึงแก่ความตาย ให้บรรดาทรัพย์สินของข้าพเจ้าทั้งหมดทั้งที่มีอยู่ในปัจจุบันและ
จะเกิดมีขึ้นต่อไปในอนาคต ตกทอดให้แก่บุคคลที่มีรายชื่อดังต่อไปนี้ คนละส่วนเท่า ๆ กัน
คือ

1. _____
  2. _____
- _____
- _____

และขอแต่งตั้งให้ (นาย,นาง,นางสาว) _____

เป็นผู้จัดการแบ่งปันทรัพย์สินมรดกให้เป็นไปตามข้อกำหนดในพินัยกรรมดังกล่าว

เพื่อเป็นหลักฐาน ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ _____ (ผู้ทำพินัยกรรม)

ข้าพเจ้าทั้งหลายผู้มีนามข้างท้ายนี้ ขอรับรองว่า _____

ได้ทำพินัยกรรมต่อหน้าข้าพเจ้า ในขณะที่มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ทุกประการ จึงได้ลงลาย
มือชื่อเป็นพยานไว้ในพินัยกรรม

ลงชื่อ _____ พยาน

ลงชื่อ _____ พยานและผู้เขียน

หมายเหตุ

(1) เกี่ยวกับเนื้อความในพินัยกรรม อาจดัดแปลงแก้ไขได้ตามความพอใจ เช่น
อาจจะบุตัวทรัพย์สินแต่ละสิ่งให้แก่ทายาทคนใดก็ได้ เช่น

ข้อ 1 ที่ดินโฉนดเลขที่ _____ ตั้งอยู่ _____

ให้ตกให้แก่ _____

ข้อ 2. เงินสดจำนวน _____ บาท ที่ฝากไว้ที่ธนาคาร _____

_____ ให้ตกให้แก่/หรือแบ่งให้แก่ _____

คนละหนึ่งส่วนเท่า ๆ กัน

ข้อ 3. ทรัพย์สินอื่น ๆ นอกจากนี้ที่มีอยู่ในปัจจุบัน หรือจะเกิดขึ้นในอนาคต

ให้ _____ ให้ได้แก่/หรือแบ่งให้แก่ _____

(2) พินัยกรรมแบบนี้ผู้ทำพินัยกรรมมิให้เขียนด้วยลายมือตัวเอง แต่ให้คนอื่นเขียนหรือพิมพ์ดีดให้ และผู้ทำพินัยกรรมเพียงแต่ลงลายมือชื่อเท่านั้น หากลงลายมือชื่อไม่ได้ก็อาจใช้พิมพ์ลายนิ้วมือ โดยมีพยานลงชื่อรับรองลายพิมพ์นิ้วมือ 2 คนก็ได้

(3) ผู้เขียนหรือพยานในพินัยกรรม รวมทั้งคู่สมรสของบุคคลดังกล่าวจะเป็นผู้รับทรัพย์ตามพินัยกรรมไม่ได้ (มาตรา 1653)

(4) ผู้ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ บุคคลวิกลจริตหรือบุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นผู้เสมือนไร้ความสามารถ บุคคลที่หูหนวก เป็นใบ้ หรือตาบอดทั้งสองข้าง จะเป็นพยานในการทำพินัยกรรมไม่ได้ (มาตรา 1670)

(5) ผู้ทำพินัยกรรมและพยานทั้งสองคน ต้องลงลายมือชื่อต่อหน้าพร้อมกัน.

ตัวอย่าง

พินัยกรรมแบบเขียนด้วยลายมือของผู้ทำพินัยกรรมทั้งฉบับ

พินัยกรรม

ทำที่บ้านเลขที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ข้าพเจ้า (นาย,นาง,นางสาว) _____

อยู่บ้านเลขที่ _____ ถนน _____ ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

ขอทำพินัยกรรมอันเป็นการแสดงเจตนาเมื่อตายของข้าพเจ้าไว้ว่า เมื่อข้าพเจ้าวายชนม์แล้วให้ทรัพย์สินของข้าพเจ้าตกทอดแก่บุคคลต่าง ๆ ดังนี้

1. ที่ดินโฉนดเลขที่ _____ ให้ได้แก่ _____

2. ตึกแถวเลขที่ _____ ให้ได้แก่ _____

3. หุ้นในบริษัท _____ ให้ได้แก่ _____

4. ทรัพย์สินอื่น ๆ นอกจากที่มีอยู่ในปัจจุบัน หรือที่จะมีต่อไปในอนาคตให้ได้แก่/
แบ่งหรือให้แก่ _____ คนละเท่า ๆ กัน

พินัยกรรมฉบับนี้ ข้าพเจ้าเขียนด้วยลายมือชื่อข้าพเจ้าเองทั้งฉบับและได้ทำขึ้นไว้
_____ ฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน

ลงชื่อ _____ ผู้ทำพินัยกรรม

หมายเหตุ

1. พินัยกรรมแบบนี้ต้องเขียนด้วยลายมือของผู้ทำพินัยกรรมเองทั้งฉบับ ถ้ามีการขูด ลบ ตก เติม แก้ไข ต้องทำด้วยลายมือของผู้ทำพินัยกรรมเอง แล้วเซ็นชื่อกำกับไว้ด้วยจะใช้พิมพ์ดีดไม่ได้เลย

2. พินัยกรรมแบบนี้ไม่ต้องมีพยานรับรองลายมือชื่อผู้ทำพินัยกรรม